

Bruksela, dnia 19.7.2018r.
COM(2018) 556 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU
REGIONÓW I EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO**

**Przygotowania do wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej
w dniu 30 marca 2019 r.**

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU
REGIONÓW I EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO**

**Przygotowania do wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej
w dniu 30 marca 2019 r.**

*Decyzja Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z Unii wiąże się z dużą dozą
niepewności, która może spowodować zakłócenia.*

Rada Europejska (art. 50), 29 kwietnia 2017 r.¹

*Rada Europejska wzywa Komisję, Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych
i Polityki Bezpieczeństwa oraz państwa członkowskie, aby kontynuowały prace służące
przygotowaniu się, na wszystkich szczeblach, na następstwa wystąpienia Zjednoczonego
Królestwa z Unii, z uwzględnieniem wszelkich możliwych wersji rozwoju wydarzeń.*

Rada Europejska (art. 50), 29 marca 2018 r.²

*Rada Europejska ponawia apel do państw członkowskich, instytucji Unii i wszystkich
zainteresowanych stron o przyspieszenie prac przygotowawczych na wszystkich szczeblach
i w odniesieniu do wszystkich wersji rozwoju wydarzeń.*

Rada Europejska (art. 50), 29 czerwca 2018 r.³

Streszczenie:

Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej pociąga za sobą skutki dla obywateli, przedsiębiorstw i organów administracji zarówno w Zjednoczonym Królestwie, jak i w Unii Europejskiej. Skutki te dotyczą takich kwestii jak nowe kontrole na (nowej) granicy zewnętrznej UE, ważność wydanych przez Zjednoczone Królestwo licencji, świadectw i zezwoleń oraz nowe warunki przekazywania danych.

Unia Europejska podejmuje wysiłki na rzecz wypracowania porozumienia w sprawie uporządkowanego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii i oczekuje owocnej dyskusji na temat ram przyszłych stosunków z tym państwem.

Nie ma jednak pewności, czy takie porozumienie zostanie osiągnięte. Ponadto, nawet jeśli dojdzie do porozumienia, Zjednoczone Królestwo nie będzie już państwem członkowskim Unii Europejskiej, a więc znajdzie się w zupełnie innej sytuacji.

Z tego względu wszyscy, których to dotyczy, muszą być przygotowani na wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej w dniu 30 marca 2019 r. Prezentowany komunikat należy odczytywać w kontekście apelu przywódców UE-27 o zwiększenie gotowości na wszystkich szczeblach; zachęca się w nim wszystkie zainteresowane strony, które mogą odczuć skutki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE, o podjęcie już teraz koniecznych działań przygotowawczych.

¹ <http://www.consilium.europa.eu/media/21763/29-euco-art50-guidelinesen.pdf>.

² <http://www.consilium.europa.eu/media/33458/23-euco-art50-guidelines.pdf>.

³ <https://www.consilium.europa.eu/media/35966/29-euco-art50-conclusions-pl.pdf>.

1. Kontekst

Zjednoczone Królestwo podjęło decyzję o wystąpieniu z Unii Europejskiej

W dniu 30 marca 2019 r.⁴ Zjednoczone Królestwo wystąpi z Unii Europejskiej i stanie się państwem trzecim.

Bez względu na przewidywany scenariusz wydarzenie to spowoduje znaczne zakłócenia dla europejskich obywateli, przedsiębiorstw i organów administracji. Rada Europejska wielokrotnie podkreślała potrzebę działań zapewniających gotowość i w dniu 29 czerwca 2018 r. ponowiła apel do państw członkowskich, instytucji Unii Europejskiej i wszystkich zainteresowanych stron o przyspieszenie prac przygotowawczych na wszystkich szczeblach i w odniesieniu do wszystkich wersji rozwoju wydarzeń⁵. Prezentowany komunikat zawiera opis trwających prac przygotowawczych, podsumowuje działania podjęte do tej pory i wskazuje różne dalsze wyzwania.

Trwają negocjacje w sprawie umowy o wystąpieniu

Unia Europejska i Zjednoczone Królestwo prowadzą obecnie negocjacje w sprawie umowy o wystąpieniu. Informacje na temat postępów w zakresie tekstu prawnego poczynionych na poziomie negocjatorów przedstawiono w dniu 19 marca 2018 r.⁶ Należą do nich szczegółowe ustalenia dotyczące okresu przejściowego, który ma trwać do dnia 31 grudnia 2020 r. (zob. poniżej). Dalsze postępy zrelacjonowano we wspólnym oświadczeniu negocjatorów UE i Zjednoczonego Królestwa w dniu 19 czerwca 2018 r.⁷ Pomimo postępów otwarte są nadal ważne kwestie, w tym ciągłość ochrony w Zjednoczonym Królestwie oznaczeń geograficznych, które są chronione w czasie gdy jest ono państwem członkowskim, oraz standardów ochrony danych osobowych przekazanych do Zjednoczonego Królestwa podczas jego członkostwa w UE. Otwarte pozostają także kwestie związane z trwającą współpracą policyjną i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych. Nie rozwiązano również kwestii dotyczących zarządzania umową o wystąpieniu, w tym roli Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Wreszcie też nie osiągnięto postępu, jeżeli chodzi o uzgodnienie rozwiązania umożliwiającego uniknięcie twardej granicy na wyspie Irlandii, niezależnie od wyniku negocjacji w sprawie przyszłych stosunków.

Równoległe z projektem umowy o wystąpieniu Unia Europejska i Zjednoczone Królestwo zaczęły też dyskusje w sprawie treści deklaracji politycznej, w której nakreślone zostaną ogólne założenia ram przyszłych stosunków pomiędzy Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem.

⁴ W dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo złożyło notyfikację o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej zgodnie z art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej. Oznacza to, że całe unijne prawo pierwotne i wtórne przestanie obowiązywać w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa od dnia 30 marca 2019 r. od godz. 00.00 czasu środkowoeuropejskiego, chyba że w ratyfikowanej umowie o wystąpieniu zostanie ustalona inna data lub Rada Europejska, działając zgodnie z art. 50 ust. 3 i w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem, zdecyduje jednomyślnie, że Traktaty przestaną obowiązywać Zjednoczone Królestwo od późniejszej daty. Na chwilę obecną Komisja nie otrzymała żadnych informacji wskazujących, że Zjednoczone Królestwo może wystąpić o przedłużenie członkostwa w UE.

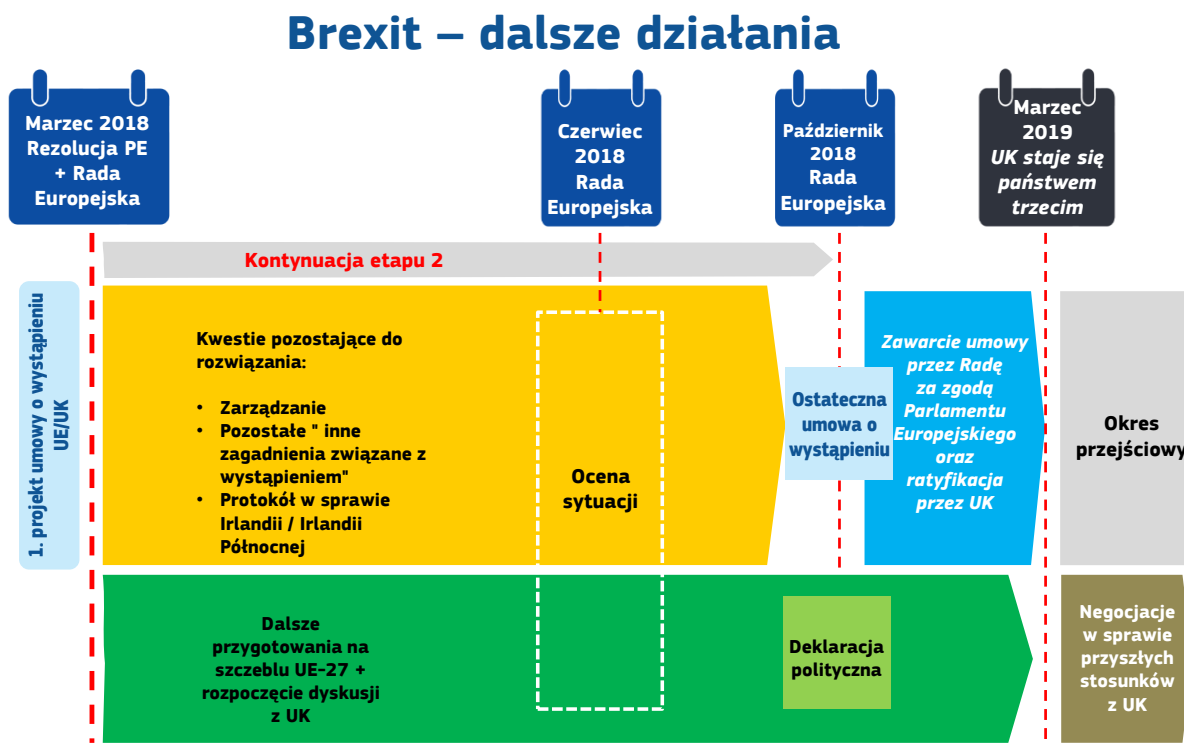
⁵ <http://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2018/06/29/20180629-euco-conclusions-art-50/>.

⁶ https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland-european-union-and-european-atomic-energy-community-0_en .

⁷ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint_statement.pdf

Aktualny plan zakłada, że w październiku 2018 r. Unia Europejska i Zjednoczone Królestwo mają uzgodnić umowę o wystąpieniu wraz z towarzyszącą jej deklaracją polityczną w sprawie przyszłych stosunków. Zapewni to zaledwie wystarczający czas na procedurę zawarcia umowy w Unii Europejskiej (Rada za zgodą Parlamentu Europejskiego) i ratyfikację w Zjednoczonym Królestwie.

Zawarcie i ratyfikacja umowy o wystąpieniu to wymagający proces

Niewykluczony jest okres przejściowy...

Jeżeli projekt umowy o wystąpieniu zostanie uzgodniony przez Unię Europejską i Zjednoczone Królestwo, zapewni to okres przejściowy między datą wystąpienia (tj. dniem 30 marca 2019 r.) a dniem 31 grudnia 2020 r. Podczas okresu przejściowego przepisy Unii (tak zwany dorobek prawny UE, w tym umowy międzynarodowe⁸), wraz ze zmianami, zasadniczo będą miały zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium, ale Zjednoczone Królestwo nie będzie już uczestniczyć w procesie zarządzania ani w procesie decyzyjnym instytucji, organów i jednostek organizacyjnych UE. Okres przejściowy zapewniłby więc kolejne 21 miesięcy na przygotowanie się do dnia, w którym prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium.

⁸ W okresie przejściowym Zjednoczone Królestwo będzie nadal związane zobowiązaniami wynikającymi z umów międzynarodowych, których stroną jest UE. UE powiadomi pozostałe strony tych umów, że w okresie przejściowym do celów tych umów Zjednoczone Królestwo ma być traktowane jak państwo członkowskie UE.

...musimy się jednak przygotować na wszystkie scenariusze...

Zainteresowane strony oraz krajowe i unijne organy administracji muszą się przygotować na dwa najważniejsze możliwe scenariusze:

- Jeżeli umowa o wystąpieniu zostanie ratyfikowana przed dniem 30 marca 2019 r., tak aby mogła w tym dniu wejść w życie, prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium w dniu **1 stycznia 2021 r.**, tj. po okresie przejściowym trwającym 21 miesięcy, którego warunki określa umowa o wystąpieniu.
- W przypadku **braku porozumienia** w sprawie umowy o wystąpieniu lub jeżeli umowa o wystąpieniu **nie zostanie w terminie ratyfikowana** przez obie strony, nie będzie okresu przejściowego i prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium z dniem **30 marca 2019 r.** (scenariusz ten jest również nazywany scenariuszem braku porozumienia – ang. „no deal” lub „cliff-edge”).

Ponadto, nawet jeżeli umowa o wystąpieniu zostanie ratyfikowana, a podczas okresu przejściowego uda się zawrzeć umowę w sprawie przyszłych stosunków, nie będą to stosunki państwa członkowskiego Unii. Rada Europejska konsekwentnie zwraca uwagę, że państwo trzecie nie może mieć takich samych praw i odnosić takich samych korzyści jak państwo członkowskie. Dlatego tak ważne jest przygotowanie się do sytuacji, w której Zjednoczone Królestwo stanie się państwem trzecim, nawet w przypadku scenariusza zakładającego jak najmniej zakłóceń.

...a każdy scenariusz pociąga za sobą inne skutki

Najważniejsze skutki scenariusza 1: wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE w dniu 30 marca 2019 r. na podstawie umowy o wystąpieniu, w tym okres przejściowy do dnia 31 grudnia 2020 r.

- Zjednoczone Królestwo będzie państwem trzecim.
- Kontynuacja stosowania prawa Unii do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium: ogólnie rzecz biorąc, w okresie przejściowym prawo Unii nadal będzie miało zastosowanie.
- Wystąpienie ze struktur instytucjonalnych: od dnia 30 marca 2019 r. Zjednoczone Królestwo nie będzie już uczestniczyć w procesie decyzyjnym UE, w pracach instytucji UE ani w zarządzaniu organami i agencjami UE.
- Zarządzanie okresem przejściowym: kontynuowana będzie rola instytucji UE w nadzorowaniu i egzekwowaniu prawa Unii w Zjednoczonym Królestwie.
- Negocjacje w sprawie przyszłych stosunków: Unia Europejska powinna negocjować ze Zjednoczonym Królestwem umowę w sprawie przyszłych stosunków, która powinna być gotowa (uzgodniona, podpisana i ratyfikowana) pod koniec okresu przejściowego i mieć zastosowanie od dnia 1 stycznia 2021 r.

Najważniejsze skutki scenariusza 2: wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE w dniu 30 marca 2019 r. bez umowy o wystąpieniu

- Zjednoczone Królestwo będzie państwem trzecim i prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium⁹.
- Obywatele: nie będzie szczególnych rozwiązań dla obywateli UE w Zjednoczonym Królestwie ani dla obywateli Zjednoczonego Królestwa w Unii Europejskiej.
- Kwestie granic: Unia Europejska musi stosować swoje regulacje i cła na granicy ze Zjednoczonym Królestwem jako państwem trzecim, w tym odprawy graniczne i kontrole celne, normy sanitarne i fitosanitarne oraz weryfikację zgodności z normami UE. Będzie to miało poważne skutki dla transportu między Zjednoczonym Królestwem a Unią Europejską. Kontrole celne, sanitarne i fitosanitarne na granicach mogą spowodować znaczne opóźnienia, np. w transporcie drogowym, oraz trudności w portach.
- Handel i kwestie regulacyjne: Zjednoczone Królestwo stanie się państwem trzecim, którego stosunki z Unią Europejską regulować będzie ogólne międzynarodowe prawo publiczne, w tym przepisy Światowej Organizacji Handlu. Zwłaszcza w mocno uregulowanych sektorach oznaczać to będzie duży krok w tył w porównaniu z obecnym poziomem integracji rynkowej.
- Negocjacje ze Zjednoczonym Królestwem: w zależności od sytuacji, która doprowadziła do wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE bez zawarcia umowy, UE może zechcieć podjąć negocjacje ze Zjednoczonym Królestwem jako państwem trzecim.
- Finansowanie ze środków UE: podmioty ze Zjednoczonego Królestwa przestaną się kwalifikować jako podmioty unijne do celów dotacji UE i uczestnictwa w unijnych postępowaniach o udzielenie zamówienia. Kandydaci lub oferenci ze Zjednoczonego Królestwa mogą zostać odrzuceni, o ile obowiązujące przepisy nie przewidują inaczej.

2. Różnica między gotowością a przygotowaniem na sytuacje awaryjne

Rozwiązanie relacji, którą budowano przez ponad czterdzieści lat, nieuchronnie spowoduje znaczące zmiany w kontaktach ze Zjednoczonym Królestwem na wszystkich poziomach, w tym w sferze gospodarczej i prawnej. Gotowość nie może zapobiec wystąpieniu tych zmian, które są konsekwencją decyzji Zjednoczonego Królestwa, ale ma na celu złagodzenie ich wpływu. W czasie, gdy Unia Europejska negocjuje ze Zjednoczonym Królestwem uporządkowane wystąpienie, mając na celu obronę interesów Unii złożonej z 27 państw członkowskich, obywatele, przedsiębiorstwa i państwa członkowskie Unii również powinni podjąć działania przygotowawcze. **Należy więc natychmiast przyspieszyć przygotowania na wszystkich szczeblach i z uwzględnieniem wszystkich możliwych wersji rozwoju wydarzeń.**

Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE w różnym stopniu wpłynie na obywateli, przedsiębiorstwa i państwa członkowskie, a zakres zakłóceń zależeć będzie od różnych czynników, w tym od tego, czy wejdzie w życie umowa o wystąpieniu, oraz od przyszłych stosunków między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem.

⁹ W rezultacie także specjalny system regulujący stowarzyszenie krajów i terytoriów zamorskich (KTZ) w części czwartej Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przestanie mieć zastosowanie do brytyjskich KTZ.

Gotowość oznacza przewidywanie wszystkich możliwych scenariuszy i ocenę wszystkich związanych z nimi czynników ryzyka, planowanie działań i reagowanie na możliwe skutki. Należy podjąć wszystkie możliwe i konieczne kroki, aby zapewnić, by zainteresowane strony i organy publiczne w Unii zaplanowały działania i były w stanie możliwie jak najbardziej zmniejszyć ryzyko. Wszyscy muszą więc przygotować się na zmiany, jakie nieuchronnie wywoła wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii.

Przy określaniu działań, jakie trzeba będzie podjąć, Komisja rozróżnia dwa rodzaje środków: środki gotowości i planowanie awaryjne.

a) Środki gotowości

Środki gotowości to środki, jakie trzeba będzie przedsięwziąć w rezultacie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE bez względu na to, czy dojdzie do zawarcia umowy o wystąpieniu ze Zjednoczonym Królestwem czy nie.

Na przykład w przypadku podmiotów gospodarczych, które obecnie prowadzą działalność na podstawie zezwoleń, certyfikatów lub świadectw wydanych przez organy i instytucje Zjednoczonego Królestwa, środki gotowości mogą obejmować występowanie o zezwolenia i świadectwa w państwach członkowskich UE-27, aby zapewnić ciągły dostęp do rynku UE. Państwa członkowskie mogą rozważyć wprowadzenie środków zmniejszających dodatkowe obciążenie administracyjne wynikające z nowych środków kontroli granicznej oraz wzrostu liczby wniosków od podmiotów gospodarczych o wydanie licencji, certyfikatów lub świadectw UE-27.

Na poziomie UE do przykładowych środków gotowości należy przeniesienie mających siedzibę w Londynie agencji zdecentralizowanych oraz przekazanie zadań organów Zjednoczonego Królestwa organom UE-27. Środki te są konieczne bez względu na jakąkolwiek umowę ze Zjednoczonym Królestwem, ponieważ państwu trzeciemu nie można powierzyć takich zadań Unii ani też umiejscowić tam siedziby organów Unii.

b) Planowanie awaryjne

Podczas gdy prawo Unii pozostaje niezmienione, niepewność procesu negocjacji wymaga zaplanowania wszystkich scenariuszy.

Planowanie awaryjne obejmuje przewidywanie środków, jakie mogłyby być konieczne do złagodzenia skutków wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii bez umowy o wystąpieniu, a zatem bez okresu przejściowego, czyli skutków, które nieuchronnie wystąpiłyby w takiej sytuacji w czasie zbliżonym do dnia wystąpienia (30 marca 2019 r.).

Środki awaryjne zasadniczo miałyby tymczasowy charakter i obowiązywałyby do czasu wprowadzenia koniecznych dostosowań długoterminowych. Środki awaryjne nie mogą przynieść takich samych efektów, co uporządkowane wystąpienie negocjowane w drodze umowy o wystąpieniu, ani nie mogą przywrócić obecnej sytuacji, w której Zjednoczone Królestwo jest państwem członkowskim.

Planowanie awaryjne na wypadek najgorszego scenariusza nie jest oznaką braku wiary w negocjacje. Komisja poświęca bardzo duże zasoby i dokłada wielu starań, aby osiągnąć

porozumienie. W dalszym ciągu taki jest nasz cel. Nie da się jednak przewidzieć wyniku negocjacji.

Środki awaryjne nie musiałyby koniecznie obejmować działań legislacyjnych na poziomie UE, lecz mogłyby wchodzić w zakres odpowiedzialności państw członkowskich, w zależności od obszaru kompetencji. W obszarze ceł, na przykład, zmiana unijnego kodeksu celnego nie byłaby w zasadzie potrzebna, ponieważ już zawiera on przepisy dotyczące państw trzecich; konieczne mogłyby być środki awaryjne służące wdrożeniu tych przepisów na poziomie krajowym, aby zaradzić ryzyku długich kolejek pojazdów oczekujących na przeprowadzenie procedur celnych. W ramach prawnych unijnego kodeksu celnego środki awaryjne powinny być opracowywane i wdrażane w sposób skoordynowany.

3. Kto powinien się przygotować?

Przygotowania do wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE nie ograniczają się do instytucji Unii Europejskiej. Jest to wspólny wysiłek na poziomach unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym, a także działania podmiotów gospodarczych. Wszyscy muszą wziąć odpowiedzialność, aby przygotować się na wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE i złagodzić najgorsze skutki możliwego scenariusza braku porozumienia.

Przygotować się muszą przede wszystkim podmioty prywatne i gospodarcze oraz osoby wykonujące różne zawody.

Choć może się wydawać, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE rozgrywa się na wysokim i raczej abstrakcyjnym poziomie między Zjednoczonym Królestwem a Unią Europejską, to jego skutki w bardzo realny sposób odczuwają obywatele, osoby wykonujące różne zawody i podmioty gospodarcze. Dzięki jednolitemu rynkowi gospodarki państw członkowskich są ze sobą ściśle powiązane, co charakteryzuje się zintegrowanymi łańcuchami dostaw transgranicznych oraz szeroko zakrojonym transgranicznym świadczeniem usług. Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE może więc mieć znaczący wpływ na takie podmioty gospodarcze.

Ważne jest zatem, aby wszystkie przedsiębiorstwa bez względu na wielkość, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), przygotowały się i w tym celu natychmiast podjęły działania. **Podmioty prywatne, podmioty gospodarcze oraz osoby wykonujące różne zawody muszą wziąć odpowiedzialność za swoją indywidualną sytuację, ocenić możliwy wpływ scenariusza braku porozumienia na swój model biznesowy, podjąć niezbędne decyzje gospodarcze oraz rozpocząć i przeprowadzić wszystkie wymagane procedury administracyjne przed dniem 30 marca 2019 r. Obywatele, którzy odczuwają skutki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE, oraz służące w ich interesie organy administracji publicznej również powinni się przygotować na dzień 30 marca 2019 r.**

Ewentualne pytania należy kierować do właściwych organów. Stowarzyszenia branżowe – zarówno na poziomie unijnym, jak i krajowym lub regionalnym – mają do odegrania istotną rolę w przekazywaniu informacji w zakresie gotowości swoim członkom – w szczególności małym i średnim przedsiębiorstwom. Ambasady, konsulaty i służby publiczne mają podobne zadanie w odniesieniu do informowania obywateli.

W tym względzie należy przypomnieć, że unijne ramy prawne mające zastosowanie do państw trzecich już obowiązują i powinny być znane zainteresowanym stronom. W dniu wystąpienia te ramy prawne pozostają niezmienione. Komisja opublikowała zawiadomienia (zob. poniżej i załącznik), aby przypomnieć przepisy, które będą obowiązywać, kiedy Zjednoczone Królestwo stanie się państwem trzecim.

Choć organy publiczne mogą udzielać wsparcia i wskazówek, aby jak najlepiej wyjaśnić system prawny, który będzie regulował stosunki między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem, mogą też wprowadzić niezbędne zmiany do ram prawnych, aby zapewnić ich dalsze sprawne funkcjonowanie w Unii Europejskiej 27 państw członkowskich, to jednak ramy te nie mogą być dostosowane do indywidualnych i specyficznych potrzeb związanych z działalnością gospodarczą.

Wiele przedsiębiorstw przenosi lub rozszerza swoją działalność na terytorium UE-27. Inne przedsiębiorstwa ostrzegają przed wpływem, jakie nieuporządkowany brexit wywrze na ich działalność lub model biznesowy.

W niektórych przypadkach przedsiębiorstwa obawiają się na przykład konieczności wymiany zezwolenia wydanego w Zjednoczonym Królestwie na dokument wydany przez organ lub instytucję w UE-27. Osoby indywidualne wykonujące różne zawody mogą być zmuszone do wymiany certyfikatu lub świadectwa wydanego w Zjednoczonym Królestwie na dokument wydany w państwie członkowskim UE-27 lub do wystąpienia o uznanie kwalifikacji zawodowych uzyskanych w Zjednoczonym Królestwie przez państwo członkowskie UE-27. Z tego względu w zawiadomieniach dla zainteresowanych stron (zob. poniżej) zachęca się takie osoby do jak najszybszego podjęcia koniecznych działań.

Unia Europejska, organy krajowe i regionalne oraz organizacje handlowe opublikowały pomocne informacje i specjalne narzędzia, aby pomóc osobom indywidualnym i przedsiębiorstwom, potrzebne są jednak dalsze działania, zwłaszcza skupiające się na małych i średnich przedsiębiorstwach.

Od sprzedaży wewnątrzunijnej po handel ze Zjednoczonym Królestwem jako państwem trzecim: przygotowanie do nowych procedur

Międzynarodowe przedsiębiorstwa handlowe są świadome tego, co oznacza wymiana handlowa z państwami trzecimi spoza Unii Europejskiej, jeżeli chodzi o zgłoszenia celne, kontrole sanitarne i fitosanitarne itp. Zdają sobie też sprawę z niezbędnych wymogów dotyczących przywozu produktów z państw trzecich na jednolity rynek Unii, na przykład pod względem formalności przywozowych, a także zgodności z mającym zastosowanie prawodawstwem Unii i procedurami oceny zgodności. Wiele przedsiębiorstw nie ma jednak doświadczenia w handlu z państwami trzecimi, ponieważ prowadzą one tylko wymianę handlową w obrębie jednolitego rynku bez granic. Dotarcie do tych przedsiębiorstw jest więc szczególnie istotne, ponieważ to dla nich wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej stanowić będzie największe wyzwanie: przedsiębiorstwa te będą musiały uczestniczyć w procedurach, do których nie są przyzwyczajone, ale które są obowiązkowe w handlu z państwami trzecimi¹⁰.

¹⁰ Kwestie sanitarne i fitosanitarne były przedmiotem dyskusji z unijnymi stowarzyszeniami branżowymi podczas posiedzenia Grupy Doradczej ds. Łańcucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt i Roślin w dniu 1 czerwca 2018 r.

Informacje na temat handlu z państwami trzecimi są dostępne na stronie internetowej Komisji¹¹. Dodatkowo, rządy poszczególnych państw, na przykład Austrii, Irlandii i Niderlandów, stworzyły specjalne strony internetowe, aby pomóc przedsiębiorstwom w ocenie skutków i nowych procedur związanych z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z UE (zob. poniżej).

Państwa członkowskie, władze krajowe i regionalne mają do odegrania ważną rolę...

Fakt, że Zjednoczone Królestwo stanie się państwem trzecim, będzie miał istotne konsekwencje dla Unii Europejskiej jako całości, jednak wpływ brexitu na poszczególne państwa członkowskie będzie zależeć od ich położenia geograficznego i stopnia powiązań gospodarczych ze Zjednoczonym Królestwem, na przykład w zakresie wspólnej infrastruktury lub kontroli przepływu towarów i osób.

Państwa członkowskie mają w wielu obszarach polityki uprawnienia do stanowienia prawa wraz z Unią Europejską, a ich krajowe i regionalne organy są odpowiedzialne za wdrażanie i egzekwowanie dorobku prawnego Unii. Konieczne będą dostosowania przepisów krajowych i wytycznych dla zainteresowanych stron, jak również znaczące inwestycje w personel i infrastrukturę (np. w zakresie kontroli celnej, sanitarnej i fitosanitarnej na granicach, właściwych organów odpowiedzialnych za poszczególne procedury itp.). W przygotowaniach powinny uczestniczyć władze regionalne, zwłaszcza te posiadające uprawnienia ustawodawcze, a także władze lokalne.

Szczegóły dotyczące gotowości i kwestie praktyczne są omawiane przez ekspertów technicznych z państw członkowskich UE-27 podczas organizowanych przez Komisję seminariów. Te nieformalne seminaria są dla Komisji okazją do wyjaśnienia na przykład treści zawiadomień i umożliwienia państwom członkowskim poruszenia istotnych dla nich kwestii, zadania pytań i wymiany najlepszych praktyk. Odgrywają one zasadniczą rolę w poszukiwaniu rozwiązań wskazanych problemów.

Oprócz dyskusji na szczeblu UE kilka państw członkowskich przeprowadziło kompleksowe badanie krajowych potrzeb w zakresie zmian legislacyjnych i innych dostosowań ich instrumentów prawnych. Kilka z nich opracowało narzędzia wspierające podmioty gospodarcze w przygotowaniach do wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii.

Na irlandzkiej stronie internetowej „prepareforbrexit.com” MŚP mogą ocenić wpływ brexitu na swoje funkcjonowanie oraz znaleźć informacje na temat powiązanych wydarzeń i wsparcia. Irlandia oferuje również środki finansowe dla małych i średnich przedsiębiorstw w wysokości do 5 000 EUR na wydatki związane z przygotowaniem do brexitu (tj. opracowywaniem planów, udziałem w wydarzeniach, poszukiwaniem nowych kontaktów w razie potrzeby znalezienia alternatywnych dostawców itp.).

Władze niderlandzkie stworzyły internetowy „skaner wpływu brexitu”, który może być

¹¹ <http://madb.europa.eu/madb/servicesForSME.htm> – informacje dotyczące Zjednoczonego Królestwa będą aktualizowane w odpowiednim czasie w zależności od wyniku negocjacji.

wykorzystywany przez MŚP do oceny ryzyka wystąpienia problemów dla przedsiębiorstwa w wyniku wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii.

... wraz z instytucjami UE, Komisją Europejską i agencjami UE

UE pozwala połączyć suwerenność państw członkowskich, tworząc spójne ramy funkcjonowania tych państw i zainteresowanych stron. Mimo że UE ma wyłączne kompetencje do stanowienia prawa w niektórych obszarach (np. w dziedzinie ceł, handlu i rybołówstwa), a w innych – kompetencje dzielone z państwami członkowskimi (np. w dziedzinie rynku wewnętrznego, transportu, energii i bezpieczeństwa), jej uprawnienia do wprowadzenia środków gotowości i środków awaryjnych są w wielu przypadkach ograniczone do przekazywania informacji oraz ułatwiania dyskusji i działań w zakresie gotowości prowadzonych przez zainteresowane strony.

Komisja określiła kilka obszarów prac, w których działania należą do jej własnych kompetencji.

a) Zmiany legislacyjne i inne instrumenty

Pierwszy obszar prac dotyczy kompleksowego **przeglądu unijnego dorobku prawnego** w celu określenia środków niezbędnych do zaradzenia sytuacji w różnych sektorach i obszarach polityki, aby zapewnić sprawne funkcjonowanie unijnych przepisów w UE-27 po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii.

Na pierwszym etapie Komisja skoncentrowała się na niezbędnych zmianach legislacyjnych, które mają zostać przyjęte przez Parlament Europejski i Radę, i określiła osiem środków, w przypadku których niezbędne będą dostosowania bez względu na wynik negocjacji w sprawie wystąpienia¹². Biorąc pod uwagę harmonogram, konieczny jest szybki postęp w zakresie tych wniosków ustawodawczych, a ich przyjęcie powinno nastąpić z odpowiednim wyprzedzeniem przed dniem 30 marca przyszedłego roku.

Należy podkreślić, że zmiana lub usunięcie wszystkich odniesień do Zjednoczonego Królestwa lub jego instytucji i podmiotów w istniejącym prawodawstwie UE nie jest konieczna z prawnego punktu widzenia. Po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii odniesienia te staną się po prostu nieaktualne i zbędne. Stosowne zmiany można będzie wprowadzić, gdy dane akty prawne będą poddawane przeglądowi i aktualizowane w przyszłości z innych powodów.

Ponadto Komisja może podjąć dodatkowe niezbędne działania w ramach uprawnień do przyjmowania aktów wykonawczych lub delegowanych, które to uprawnienia otrzymała od Parlamentu Europejskiego i Rady w podstawowych instrumentach ustawodawczych. Obecnie Komisja poddaje ten obszar dogłębnej analizie.

Przykłady zmian legislacyjnych potrzebnych w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii

- Wniosek dotyczący podziału między Zjednoczone Królestwo a UE-27 kontyngentów

¹²

https://ec.europa.eu/info/files/brexit-legislative-preparedness-proposals_en

taryfowych zawartych w liście koncesyjnej Unii w ramach Światowej Organizacji Handlu. Wnioskowi temu towarzyszy zalecenie dotyczące mandatu negocjacyjnego udzielonego przez Radę w celu prowadzenia negocjacji z innymi członkami WTO (mandat został przyjęty przez Radę w dniu 26 czerwca 2018 r.). Podział kontyngentów taryfowych jest niezbędnym dostosowaniem w celu zapewnienia pewności prawa i nieprzerwanego prawidłowego funkcjonowania przywozu w ramach kontyngentów taryfowych zarówno do UE-27, jak i do Zjednoczonego Królestwa¹³.

- Wniosek dotyczący rozporządzenia uzupełniającego prawodawstwo UE w zakresie homologacji typu w odniesieniu do pojazdów silnikowych itp. Umożliwi to posiadaczom brytyjskich homologacji typu ubieganie się o nowe homologacje u organów zajmujących się homologacją typu w UE-27 w odniesieniu do tych samych typów na podstawie dokumentacji i sprawozdań z badań przedstawionych w kontekście wcześniejszych homologacji typu w Zjednoczonym Królestwie¹⁴.
- Jeśli chodzi o efektywność energetyczną, trzeba będzie ponownie przeliczyć cel Unii na rok 2030 (wyrażony w ujęciu procentowym) na wartości bezwzględne, aby uwzględnić wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii.
- Zmiana obowiązującego rozporządzenia, w którym wymienione są zarówno państwa, których obywatele mają obowiązek posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, jak i państwa, których obywatele są zwolnieni z obowiązku wizowego w przypadku pobytów nie dłuższych niż trzy miesiące. Zjednoczone Królestwo będzie musiało zostać umieszczone w jednym lub drugim wykazie¹⁵.
- Wniosek dotyczący zmiany rozporządzenia w sprawie instrumentu „Łącząc Europę” w celu dostosowania trasy korytarza Morze Północne–Morze Śródziemne i stworzenia nowej trasy morskiej w celu połączenia Irlandii z kontynentalną częścią korytarza.
- Wniosek w sprawie zmiany rozporządzenia dotyczącego wspólnych przepisów i norm dla organizacji dokonujących inspekcji i przeglądów na statkach, w celu zapewnienia, aby zadanie uczestniczenia w regularnej ocenie dwóch uznanych organizacji zostało przekazane z Wielkiej Brytanii do UE-27.

Komisja zwraca się do Parlamentu Europejskiego i Rady o priorytetowe potraktowanie tych wniosków związanych z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii.

b) Zawiadomienia dotyczące gotowości przygotowane przez służby Komisji

W obszarach, w których państwa członkowskie lub zainteresowane strony muszą podjąć pewne działania, Komisja podjęła pod koniec 2017 r. działania informacyjne, publikując dużą liczbę **zawiadomień technicznych**, w których określono prawne i praktyczne konsekwencje wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii. Zawiadomienia zostały przygotowane przez

¹³ COM(2018) 321 final.

¹⁴ COM(2018) 397 final.

¹⁵ Odpowiednia decyzja zostanie podjęta przez Radę w zależności od wyniku negocjacji.

służby Komisji, w stosownych przypadkach we współpracy z właściwymi agencjami UE. Opublikowano je na stronie internetowej „Europa”¹⁶ i są w związku z tym publicznie dostępne.

W zawiadomieniach tych przedstawiono sytuację w danej branży po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii. Opierają się one wyłącznie na sytuacji faktycznej i prawnej, jaka zaistniałaby po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii przy braku umowy o wystąpieniu; zawiadomienia te nie zawierają prognoz dotyczących wyniku negocjacji ani jego wpływu na przepisy w danej branży. Jeżeli sytuacja prawna ulegnie zmianie w następstwie zawarcia umowy o wystąpieniu z Zjednoczonym Królestwem lub w wyniku zmiany odnośnych przepisów, zawiadomienia te zostaną dostosowane lub – w przypadku gdy nie będą już przydatne – wycofane .

Dotychczas Komisja opublikowała 68 takich zawiadomień, które dotyczą na przykład kwestii zdrowia i bezpieczeństwa żywności, transportu, stabilności finansowej i usług finansowych, środowiska, rynku wewnętrznego, ceł, wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych, prawa spółek i kwalifikacji zawodowych. Do niektórych zawiadomień dołączona jest lista pytań i odpowiedzi opublikowanych na stronie internetowej poszczególnych dyrekcji generalnych i służb Komisji lub agencji UE.

c) Przeniesienie agencji i organów UE

Kwestie instytucjonalne i budżetowe również stanowią ważne obszary, w którym Komisja sprawdza ewentualne potrzeby; a w niektórych przypadkach podjęła już niezbędne kroki. Chodzi na przykład o przeniesienie z dniem 30 marca 2019 r. **dwóch agencji z siedzibą w Londynie**: Europejskiej Agencji Leków – do Amsterdamu i Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego – do Paryża.

Również w innych przypadkach potrzebne będzie **przeniesienie lub ponowne rozdzielanie zadań** w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii, na przykład przeniesienie centrum monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo lub ponowne rozdzielanie zadań dotychczas wykonywanych przez znajdujące się w Zjednoczonym Królestwie laboratoria referencyjne UE ds. niektórych chorób zwierząt i bezpieczeństwa żywności i powierzenie ich laboratoriom w państwach członkowskich UE-27. Prace w zakresie przenoszenia i ponownego rozdzielania zadań będą musiały zostać zakończone do dnia 30 marca 2019 r., biorąc pod uwagę, że – jak wspomniano powyżej – nawet w przypadku wprowadzenia okresu przejściowego nie będzie możliwe powierzenie państwom trzecim takich zadań unijnych ani funkcjonowanie organów unijnych w Zjednoczonym Królestwie po dacie jego wystąpienia.

d) Pozostałe obszary prac

Komisja prowadzi prace również w innych obszarach, na przykład w bardzo praktycznej kwestii gotowości wewnętrznej, mianowicie odłączenia i dostosowania **baz danych i systemów informatycznych** oraz innych platform komunikacji i wymiany informacji, do których Zjednoczone Królestwo nie powinno już mieć dostępu.

¹⁶

https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_en

Ponadto Komisja analizuje obecnie potrzeby związane z **gotowością zewnętrzną**, m.in. z konsekwencjami wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii w przypadku umów międzynarodowych, których UE jest stroną (samodzielnie, wraz państwami członkowskim UE lub za pośrednictwem tych państw) i które obowiązują w wielu obszarach polityki objętych prawem Unii. UE zamierza powiadomić swoich partnerów międzynarodowych o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE dopiero wówczas, gdy uzyska wystarczającą pewność co do wyniku trwających negocjacji w sprawie wystąpienia.

Przedstawicielstwo Komisji w Zjednoczonym Królestwie zostanie zamknięte, a działalność w dniu 30 marca 2019 r. rozpocznie **delegatura Unii** w tym państwie.

4. Podsumowanie

Przygotowanie się do wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii, bez względu na scenariusz, dotyczy wszystkich. Wystąpienie to wpłynie na zmianę stosunków i będzie miało znaczące skutki dla obywateli i przedsiębiorstw w UE-27; niektórym z tych skutków nie będzie można zaradzić.

Ważne jest zatem podjęcie niezbędnych działań w odpowiednim czasie i przez wszystkich: obywateli, przedsiębiorstwa, państwa członkowskie i instytucje UE – tak aby przygotować się i zminimalizować negatywny wpływ wystąpienia.

Komisja zwraca się do Parlamentu Europejskiego i Rady o nadanie priorytetowego charakteru wnioskowi legislacyjnemu związanym z wystąpieniem, tak aby mogły one wejść w życie przed datą wystąpienia.

Komisja będzie kontynuować i intensyfikować działania na rzecz gotowości, traktując to jako kwestię absolutnie priorytetową. Jest gotowa dostosować się do stanu negocjacji, aby jak najlepiej służyć 27 państwom członkowskim, obywatelom i przedsiębiorstwom. Dokona przeglądu sytuacji po posiedzeniu Rady Europejskiej (art. 50) w październiku 2018 r.

Opis wyzwań i działań w zakresie gotowości w konkretnych branżach

Transport, w tym lotnictwo – gotowość na brexit

W zależności od rodzaju transportu (transport lotniczy, drogowy, kolejowy, morski i śródlądowy) UE ustanawia przepisy dotyczące bezpieczeństwa, ochrony i dostępu do rynku UE. Zasady te zazwyczaj tworzą rozróżnienie między operatorami z UE a operatorami z państw trzecich oraz zapewniają dostęp do rynku podmiotom, które spełniają wymogi UE.

Unijne przedsiębiorstwa transportowe powinny dokładnie ocenić, czy zmiana statusu Zjednoczonego Królestwa na status państwa trzeciego wywrze wpływ na ich działalność, i powinny przedsięwziąć niezbędne środki w zakresie gotowości.

Komisja opublikowała 10 zawiadomień dotyczących gotowości w dziedzinie transportu (transport lotniczy, bezpieczeństwo lotnicze, ochrona transportu lotniczego i morskiego, transport drogowy, transport kolejowy, kwalifikacje marynarza, transport morski, ochrona konsumentów i prawa pasażerów, śródlądowe drogi wodne, produkty przemysłowe), w których w jasny sposób określono konsekwencje opuszczenia unijnych ram prawnych i regulacyjnych przez Zjednoczone Królestwo – na przykład w dziedzinie bezpieczeństwa lotniczego, przy braku szczególnych ustaleń, przez co zainteresowane strony mają wymaganą jasność co do sytuacji wyjściowej, do której zalecono im dostosowanie się.

Komisja przyjmie w niedalekiej przyszłości dwa wnioski dotyczące zmiany obowiązujących rozporządzeń, w przypadku których zmiany byłyby konieczne w każdym scenariuszu. Zmiana rozporządzenia w sprawie uznawania na szczeblu unijnym organizacji, którym powierzono obowiązki w zakresie inspekcji i przeglądów statków, zwiększy pewność prawa, zapewni ciągłość działania właścicielom statków i pozwoli zachować konkurencyjność statków pływającym pod banderami państw członkowskich UE-27. Wniosek dotyczący zmiany rozporządzenia ustanawiającego instrument „Łącząc Europę” ma na celu skorygowanie sytuacji po wycofaniu się Zjednoczonego Królestwa z rynku, kiedy to infrastruktura transportowa tego państwa nie będzie się już znajdowała się na terenie Unii, aby zapewnić stałe połączenie sieci UE.

Administracja celna – gotowość na brexit

Kiedy Zjednoczone Królestwo stanie się państwem trzecim i przy braku porozumienia zawierającego odmienne postanowienia, administracje celne w UE, tj. krajowe organy celne, będą musiały egzekwować unijne przepisy zarówno w odniesieniu do wywozu do Zjednoczonego Królestwa, jak i przywozu z tego państwa. Oznacza to, że będą miały zastosowanie formalności obowiązujące obecnie w odniesieniu do handlu z państwami spoza UE, takie jak składanie zgłoszeń celnych dotyczących przewozu towarów oraz powiązane kontrole w celu zapewnienia zgodności z przepisami. Konieczne będzie uwzględnianie cel i podatków (zwłaszcza podatku VAT i akcyzy). Obecna sytuacja jest diametralnie różna, ponieważ takie formalności i opłaty nie obowiązują w wymianie handlowej na granicach między Zjednoczonym Królestwem a pozostałymi państwami UE.

Formalności celne mają wpływ na dodatkowe wymogi dla przedsiębiorstw dotyczące dokumentacji i danych oraz wymogi dla organów celnych dotyczące przetwarzania i kontroli,

a także na wymogi zarówno dla przedsiębiorstw, jak i organów celnych dotyczące infrastruktury, na przykład informatycznej i fizycznej, stosowane w celu umożliwienia prowadzenia odpowiednich kontroli opartych na analizie ryzyka.

Wszystkie zainteresowane strony powinny przygotować się na sytuację, w której przesyłanie towarów z i do Zjednoczonego Królestwa podlegać będzie procedurom i kontrolom celnym.

Administracje krajowe rozpoczęły przygotowania do nowej sytuacji, przede wszystkim planując nabór pracowników.

Ze swojej strony Komisja uważnie przeanalizowała obecne ramy prawne i ich stosowanie. Komisja skoncentrowała również swoje wysiłki na informowaniu państw członkowskich o zobowiązaniach wynikających z prawa UE w odniesieniu do handlu z państwami trzecimi, jednocześnie publikując zawiadomienia dla zainteresowanych stron. Zorganizowano seminaria techniczne z udziałem państw członkowskich UE-27 mające na celu przekazanie odpowiednich informacji i zidentyfikowanie problemów, a także przeprowadzono rozmowy z zainteresowanymi stronami w dziedzinie handlu, głównie za pośrednictwem działającej przy Komisji Grupy Kontaktowej ds. Handlu.

Organy celne w UE w dużej mierze zależą od skomplikowanych i wzajemnie połączonych systemów informatycznych. Komisja podjęła działania w celu zagwarantowania, że odpowiednie zmiany odzwierciedlające zmianę statusu Zjednoczonego Królestwa będzie można wprowadzić zarówno na szczeblu UE, jak i w państwach członkowskich.

Ponadto Komisja ułatwia proces przystąpienia Zjednoczonego Królestwa do Konwencji o wspólnej procedurze tranzytowej. Byłby to istotny środek ułatwiający handel, pozwalający na dość swobodne przemieszczanie towarów pod dozorem celnym między różnymi jurysdykcjami, przy czym środek ten miałby szczególne znaczenie przy przewozie towarów między różnymi częściami UE przez Zjednoczone Królestwo.

Usługi finansowe – gotowość na brexit

Z biegiem lat Zjednoczone Królestwo, a zwłaszcza Londyn, stały się ważnym ośrodkiem usług finansowych, również dzięki jednolitemu rynkowi. W Zjednoczonym Królestwie ma swoją siedzibę wiele podmiotów, również z państw trzecich, prowadzących działalność na całym jednolitym rynku w oparciu o prawa dotyczące udzielania zezwoleń zapisane w prawodawstwie UE w dziedzinie usług finansowych.

Po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii te prawa przestaną obowiązywać. Oznacza to, że świadczenie usług finansowych ze Zjednoczonego Królestwa na rzecz UE-27 podlegać będzie przepisom mającym zastosowanie do państw trzecich w prawie UE i w krajowych ramach prawnych poszczególnych państw członkowskich UE, z których pochodzą unijni klienci. Świadczący usługi ze Zjednoczonego Królestwa nie będą mieli dostępu do jednolitego rynku. Podmioty gospodarcze ze wszystkich sektorów usług finansowych muszą przygotować się na ten scenariusz, aby uniknąć zakłóceń w swoim obecnym modelu biznesowym i móc nadal obsługiwać swoich klientów. Jeśli chodzi o ciągłość umów, na chwilę obecną nie stwierdza się istnienia problemu natury ogólnej, ponieważ, co do zasady, nawet po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii, wykonywanie istniejących zobowiązań może być kontynuowane. Należy jednak przeanalizować osobno wymogi związane z różnymi rodzajami umów.

Komisja opublikowała w tej dziedzinie osiem zawiadomień. Wydając szereg opinii, Europejskie Urzędy Nadzoru udzieliły obszernych dodatkowych wskazówek właściwym organom krajowym oraz uczestnikom rynku. Komisja zaproponowała również wprowadzenie zmian do niektórych obecnie obowiązujących ustaleń w zakresie nadzoru, aby uwzględnić potencjalne skutki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii dla stabilności finansowej. Zachęca się współprawodawców do jak najszybszego przyjęcia tych wniosków¹⁷.

Z uwagi na potencjalne skutki dla stabilności finansowej powołano techniczną grupę roboczą, której współprzewodniczą Bank Anglii i Europejski Bank Centralny i która odbywa regularne spotkania dotyczące zwłaszcza zarządzania ryzykiem w dziedzinie usług finansowych w okresie około dnia 30 marca 2019 r. Dodatkowo, inne organy uczestniczą w analizie konkretnych kwestii. Techniczna grupa robocza przedstawi Komisji i odpowiedzialnemu organowi w Zjednoczonym Królestwie sprawozdanie ze swojej pracy.

Bezpieczeństwo żywności – gotowość na Brexit

Kiedy Zjednoczone Królestwo stanie się państwem trzecim i w przypadku braku porozumienia zawierającego inne postanowienia, surowe przepisy UE dotyczące warunków sanitarnych i fitosanitarnych oraz kontroli zwierząt, roślin i ich produktów będą miały zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa tak jak do każdego innego państwa trzeciego.

Jeśli chodzi o przywóz zwierząt, roślin i ich produktów pochodzących ze Zjednoczonego Królestwa do Unii Europejskiej, obowiązywać będą następujące zasady:

- wymiana handlowa może mieć miejsce po ustanowieniu warunków sanitarnych i fitosanitarnych w odniesieniu do konkretnych produktów rolno-spożywczych oraz odpowiednich wymogów dotyczących certyfikacji i kontroli.
- Należy zapewnić infrastrukturę fizyczną umożliwiającą przemieszczanie żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego (włącznie z żywnością pochodzenia zwierzęcego) oraz niektórych roślin i produktów roślinnych przez punkty kontroli granicznej w portach morskich, portach lotniczych lub na granicach lądowych, zgodnie z przepisami UE. Może zaistnieć konieczność zarówno zwiększenia przepustowości istniejących punktów, jak i otwarcia nowych.

W celu przekazania informacji podmiotom gospodarczym opublikowano 10 zawiadomień. Zorganizowano również seminarium z udziałem ekspertów technicznych z 27 państw członkowskich UE i spotkania z zainteresowanymi stronami.

Produkty lecznicze – gotowość na brexit

Unijne prawo w dziedzinie produktów leczniczych wymaga, aby posiadacz pozwolenia na

¹⁷ COM(2017) 331 final i COM(2017) 536 final.

dopuszczenie do obrotu miał siedzibę w UE. Ponadto leki wytwarzane w państwach trzecich podlegają szczególnym kontrolom przy przywozie.

Posiadacze pozwoleń na dopuszczenie do obrotu oraz uczestnicy łańcucha dostaw muszą przygotować się do spełnienia tych wymogów, w szczególności zapewniając dostępność niezbędnych ośrodków badawczych w UE.

Służby Komisji, w ścisłej współpracy z Europejską Agencją Leków, opublikowały odpowiednie zawiadomienie i wiele dodatkowych dokumentów zawierających pytania i odpowiedzi w celu udzielenia wskazówek w tej dziedzinie. Zorganizowano również seminarium z udziałem ekspertów technicznych z 27 państw członkowskich UE i spotkania z zainteresowanymi stronami. W ramach ogólnego planowania gotowości Europejska Agencja Leków przeprowadziła także badanie dotyczące najistotniejszych produktów leczniczych.

Dane osobowe – gotowość na brexit

W chwili obecnej dane osobowe mogą swobodnie przepływać między państwami członkowskimi UE, pod warunkiem przestrzegania ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (rozporządzenia 2016/679). Gdy prawo UE przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, przekazywanie danych osobowych z UE do Zjednoczonego Królestwa nadal będzie możliwe, ale będzie ono podlegało szczególnym warunkom określonym w prawie UE.

Przedsiębiorstwa i organy państw członkowskich, które obecnie przekazują dane osobowe do Zjednoczonego Królestwa, powinny zatem mieć świadomość, że działania te zyskają miano „transferu” danych osobowych do państwa trzeciego, oraz powinny zbadać, czy będzie to możliwe na mocy odpowiednich przepisów UE. Jeżeli stopień ochrony danych osobowych w Zjednoczonym Królestwie jest zasadniczo równoważny ze stopniem ochrony danych w UE, Komisja przyjmie decyzję stwierdzającą odpowiedni stopień ochrony, która umożliwi przekazywanie danych osobowych do Zjednoczonego Królestwa bez żadnych ograniczeń. Decyzję tę można jednak będzie podjąć dopiero po tym, jak Zjednoczone Królestwo stanie się państwem trzecim. Przedsiębiorstwa powinny zatem ocenić, czy w przypadku braku decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony danych konieczne będą środki umożliwiające kontynuację transferów danych. Organy ochrony danych państw członkowskich powinny pomagać przedsiębiorstwom w tych staraniach.

Kwalifikacje zawodowe – gotowość na brexit

Prawo UE przewiduje łatwiejsze uznawanie kwalifikacji zawodowych zdobytych przez obywateli UE w innych państwach członkowskich UE.

Obywatele posiadający kwalifikacje zawodowe uzyskane w Zjednoczonym Królestwie powinni rozważyć, czy nie powinni uzyskać uznania tych kwalifikacji w UE-27, dopóki Zjednoczone Królestwo jest jeszcze państwem członkowskim.

Komisja opublikowała zawiadomienie w sprawie przepisów UE dotyczących zawodów regulowanych oraz uznawania kwalifikacji zawodowych. W zawiadomieniu radzi się zwłaszcza obywatelom UE mającym kwalifikacje zawodowe, które zdobyli w Zjednoczonym

Królestwie przed brexitem, aby skonsultowali się z odpowiednimi organami krajowymi w sprawie potrzeby uzyskania uznania tych kwalifikacji przed dniem 30 marca 2019 r.